

Podpora podnikania na dosah ruky

Podnikanie v Španielsku

Európska komisia
Podnikanie a priemysel

Španielske kráľovstvo

Táto publikácia bola vydaná Slovenskou obchodnou a priemyselnou komorou (SOPK) ako súčasť projektu Enterprise Europe Network. Projekt je spolufinancovaný Európskou komisiou. Slúži na všeobecnú orientáciu slovenských záujemcov o podnikanie na území Španielska, vrátane cezhraničného poskytovania služieb samostatne zárobkovo činnými osobami a vysielania zamestnancov.

Príručka neprešla jazykovou úpravou.

Túto príručku vydala:

Podpora podnikania na dosah ruky

Slovenská obchodná a priemyselná komora
Gorkého 9
816 03 Bratislava
Slovenská republika

Telefón: + 421 2 544 33 272
Fax: + 421 2 541 31 159
e-mail: sopkurad@sopk.sk
web: www.sopk.sk

Bratislava 2013
© SOPK

Obsah

1	Úvod.....	4
2	Zakladanie podnikov v Španielsku.....	4
3	Poskytovanie služieb samostatne zárobkovo činnými osobami v Španielsku.....	5
4	Vysielanie zamestnancov na krátkodobé a dočasné práce do Španielska.....	6

1 Úvod

Od 1. mája 2006 Španielsko otvorilo svoj pracovný trh pre občanov všetkých krajín EÚ, a to bez obmedzenia. Znamená to, že na prácu v krajine nie je potrebné pracovné povolenie.

Španielsko zaviedlo 2-ročné prechodné obdobie, počas ktorého obmedzovalo prístup pracovníkov z nových členských krajín EÚ na svoj pracovný trh. Po dvoch rokoch prehodnotilo prijaté obmedzenia a rozhodlo o zrušení prechodného obdobia. Pre štátnych príslušníkov z krajín EÚ teda platí sloboda pohybu a nemusia požiadať o pracovné povolenie. Stačí, ak si na policajnej stanici v mieste podnikania zažiadajú o Európsku rezidenčnú kartu - existujú 2 typy (od 3 mesiacov do 1 roku, od 1 roku do 5 rokov). Platnosť rezidenčnej karty sa dá predĺžiť. Pre pobyty kratšie ako 3 mesiace potrebuje občan Únie iba preukaz totožnosti alebo pas.

Pri pobyte do 90 dní nie je potrebné sa registrovať na cudzineckej polícii. Pri pobytoch nad 90 dní sa odporúča registrácia na cudzineckej polícii, ktorá má formu žiadosti o povolenie k pobytu (tarjeta de residencia comunitaria). V prvej fáze žiadosti o povolenie k pobytu je žiadateľovi pridelené identifikačné číslo cudzinca, tzv. NIE (número de identificación de extranjero - obdoba slovenského rodného čísla). NIE sa používa v administratívnom a v obchodnom styku.

Slobody EÚ umožňujú podnikateľom založiť spoločnosť v inom štáte EU za rovnakých podmienok ako platia pre miestnych obyvateľov. Značnú pomoc predstavujú [Miesta Jednotného Kontakt](#), ktoré celý proces zakladania podniku robia jednoduchším, rýchlejšim a lacnejším, keďže umožňujú uskutočnenie dôležitých formalít ako autorizácia, notifikácia, environmentálne licencie aj na diaľku prostredníctvom internetu. V prípade fyzických osôb a individuálnych podnikateľov je proces založenia podniku jednoduchší ako v prípade zakladania právnických osôb, nakoľko vyžaduje menej krokov, nie je stanovený minimálny kapitál, zdaňovanie je jednoduchšie, avšak v tomto prípade neexistuje obmedzené ručenie. Výber druhu spoločnosti je často ovplyvňovaný aj skutočnosťou, že vládne granty podnikom sú niekedy určené pre konkrétne druhy spoločností.

2 Zakladanie podnikov v Španielsku

Zakladanie spoločnosti je pomerne komplikované a časovo náročné. Navyše každá autonómna oblasť si môže národné zákony ešte ďalej upravovať, preto odporúčame využiť služby miestneho účtovníka, právnikovi či poradcu. Vhodné je obrátiť sa na miestnu [Obchodnú komoru](#), ktorá poskytne informácie, zohľadňujúce aj legislatívne špecifiká danej autonómnej oblasti a disponuje znalosťou miestneho podnikateľského prostredia. Pri mnohých z nich sú zriadené aj [Euro Info Centrá](#). Užitočným zdrojom základných informácií môže byť aj stránka [Španielskej agentúry pre podporu investícií](#).

Podnikatelia si musia vybaviť povolenie k živnosti (odporúčame konzultovať príslušný miestny úrad), prihlásiť sa na úrade sociálneho zabezpečenia k plateniu sociálneho poistenia (v Španielsku je spoločné so zdravotným, dôchodkovým, ...) a na finančnom úrade k plateniu daní.

Administratívne najnenáročnejšie je podnikáť ako individuálny podnikateľ, resp. samostatne zárobkovo činná osoba. Prvým krokom pri začatí podnikania v Španielsku je požiadať o identifikačné číslo pre cudzincov NIE (Numero de identificación de extranjeros), ktoré bude okrem iného využívané na daňové účely. Jeho vydávanie prebieha na [národnej polícii](#) podľa provincie. Cudzinec, ktorý má pridelené NIE, žiada o vydanie NIF (Numero de identificación fiscal) na daňovom úrade.

Pri väčšine živností postačí ako potvrdenie o nadobudnutej kvalifikácii osvedčenie vydávané na Slovensku odbormi živnostenského podnikania Krajských úradov (alebo potvrdenie o nadobudnutej kvalifikácii zo školy). Pre niektoré živnosti môžu byť požadované dodatočné osvedčenia či certifikáty. Uznávanie kvalifikácie v týchto prípadoch je v kompetencii príslušných autonómnych oblastí.

Informácie o potrebe dodatočnej kvalifikácie podáva [Ministerstvo školstva](#) (Ministerio de educación y cultura). Nachádza sa tu aj zoznam regulovaných živností v Španielsku.

Ďalej je potrebné registrovať sa na [Daňovom úrade](#) a v prípade, že ide o služby určené verejnosti, ako napr. prevádzkovanie kaviarne či predajne, vyžaduje sa aj tzv. otváracie povolenie (Licencia de apertura) vydávané miestnou samosprávou. Povinná je aj registrácia do systému sociálneho poistenia.

3 Poskytovanie služieb samostatne zárobkovo činnými osobami v Španielsku

Ak samostatne zárobkovo činná osoba (SZČO) so sídlom v SR dostane objednávku alebo zákazku v Španielsku, môže ju vybaviť bez toho, aby si tam musela zakladať živnosť alebo nadobudnúť iné oprávnenie na cezhraničné poskytovanie služieb. Cezhraničné poskytovanie služieb sa vzťahuje výlučne na služby poskytované dočasne a príležitostne na území iného členského štátu, než členského štátu, v ktorom je poskytovateľ služby usadený, pričom ťažisko záujmov SZČO musí naďalej zostať v štáte, kde je SZČO usadená. Skutočnosť, že je služba poskytovaná dočasne alebo príležitostne sa posudzuje individuálne s ohľadom na povahu a dobu trvania, početnosť, pravidelnosť a nepretržitosť poskytovania tejto služby.

Členské krajiny zaviedli určité kontrolné kritériá, ktoré musí SZČO spĺňať na to, aby mohla poskytovať svoje služby v prijímajúcej krajine bez toho, aby sa tam usadila. Tie sú uvedené na [webovej stránke Sociálnej poisťovne](#).

Slovenskí podnikatelia môžu svoje služby v Španielsku, rovnako ako v ostatných krajinách EÚ, dočasne poskytovať aj so slovenským živnostenským listom. Základom cezhraničného poskytovania služieb je existujúci zmluvný kontrakt medzi slovenským podnikateľom a španielskym partnerom. Slovenský podnikateľ by si mal nechať svoj živnostenský list opatriť tzv. *Appostile doložkou*, potvrdzujúcou platnosť dokumentu v Slovenskej republike a informovať sa u španielskych orgánov o prípadnej potrebe uznávania kvalifikácie. Tá sa v niektorých krajinách pre určité profesie pri dočasnom poskytovaní služieb vyžaduje v iných nie. Rovnako je to aj v otázkach zdaňovania.

Pred tým, ako slovenský živnostník opustí územie SR, aby začal podnikáť v Španielsku najprv musí splniť podmienky na cezhraničné poskytovanie služieb platné v SR, až potom podmienky platné v krajine určenia, t.j. v Španielsku.

Podmienky na vysielanie živnostníkov platné v SR:

- potvrdenie o tom, že existuje práca, ktorá ňou musí byť vykonaná v Španielsku (zmluva o dielo alebo objednávka zo španielskej strany)
- potvrdenie o tom, že živnostník vykonáva hospodársku činnosť na území SR, spravidla najmenej 2 mesiace (osvedčenie o živnostenskom podnikaní)
- potvrdenie o tom, že živnostník urobí všetky opatrenia, aby sa mohol po ukončení svojich prác v Španielsku vrátiť sa na Slovensku a pokračovať v jeho doterajších aktivitách (zaplatenie poisťného za príslušné obdobie, existujúca prevádzka apod.)

Pri niektorých povolaniach môžu úrady vyžadovať od slovenských záujemcov o podnikanie v Španielsku uznávanie odbornej kvalifikácie pre [regulované profesie](#), kde sa posudzujú znalosti a schopnosti konkrétnej osoby. Po predložení všetkých potrebných dokladov o formálnych kvalifikáciách a dokladoch o faktickom výkone činností sa príslušný úrad rozhodne (*uzná, neuzná alebo uloží kompenzačné opatrenia*), či má dotyčná osoba potrebné znalosti a vedomosti, aby mohla danú regulovanú činnosť či povolanie v Španielsku vykonávať.

Na prekonanie rozdielov EÚ ustanovila systém na uznávanie odborných kvalifikácií. V rámci tohto systému je rozdiel medzi podmienkami, ktoré platia pre regulované povolania (povolania, pre ktoré sa podľa zákona vyžaduje určitá kvalifikácia) a povolania, ktoré nie sú v hostiteľskej krajine právne upravené.

Postup uznávania dokladov a kvalifikácií:

Žiadosť s dokladom predložiť na Ministerstvo školstva SR, ktorý ju posúdi a potvrdí, notárom overenú kópiu preloží súdny tlmočník, ktorého podpis musí byť tiež overený. Overený, preložený doklad sa pošle do Španielska buď prostredníctvom veľvyslanectva alebo priamo na španielske Ministerstvo školstva. Procedúra trvá 6 mesiacov. Všeobecný systém uznávania diplomov zahŕňa kvalifikačnú skúšku, ak sú rozdiely medzi vzdelávaním – je zavedený recipročný mechanizmus (skúška spôsobilosti alebo dĺžka vykonávania praxe), ktorý sa musí vykonať pred uznaním kvalifikácie.

Požadované doklady - pre profesie regulované odvetvovými smernicami: overená fotokópia o vysokoškolskom vzdelaní a profesionálnej kvalifikácii; overená fotokópia dokladu potvrdzujúceho národnosť; úradný preklad do španielskeho jazyka o vysokoškolskom vzdelaní a profesionálnej kvalifikácii. Požadované doklady - pre profesie regulované všeobecným systémom: overená fotokópia o vysokoškolskom vzdelaní a profesionálnej kvalifikácii; overená fotokópia dokladu potvrdzujúceho národnosť; overená fotokópia vysokoškolského diplomu o získanom vzdelaní; úradný preklad do španielskeho jazyka o vysokoškolskom a odbornom vzdelaní a vysokoškolský diplom; dokument vydaný kompetentným odborníkom potvrdzujúcim, že žiadateľ vykonával prax vo svojej profesii dva roky na plný úväzok počas posledných 10 rokov.

EÚ vymedzila súbor pravidiel, ktoré umožňujú najmä v niektorých odvetviach automatické uznávanie - u lekárov, zdravotných sestier, pôrodných asistentiek, veterinárnych chirurgov, lekárnikov, architektov - alebo vzájomné uznávanie. Okrem toho musia orgány uznávať pracovnú prax získanú v iných krajinách EÚ za rovnakých podmienok ako v prípade praxe získanej v domácej krajine.

4 Vysielanie zamestnancov na krátkodobé a dočasné práce do Španielska

Ak slovenská firma alebo agentúra plánuje svoje služby poskytovať len dočasne a príležitostne, môže to urobiť prostredníctvom vysielania zamestnancov. Na to, aby mohla slovenská firma alebo agentúra vyslať svojich vlastných zamestnancov do Španielska, musí splniť náležitosti, ktoré sú uvedené na webovej stránke [Sociálnej poisťovne](#).

Pred tým, ako slovenský zamestnávateľ vyšle svojho zamestnanca na služobnú cestu do Španielska najprv musí splniť podmienky na vysielanie platné v SR, až potom podmienky platné v krajine určenia, t.j. v Španielsku.

Podmienky na vysielanie zamestnancov platné v SR:

- zamestnávateľ môže vyslať len svojich zamestnancov, ktorých zamestnáva najmenej mesiac,
- pracovnoprávny vzťah s vyslaným pracovníkom musí trvať počas celej doby vyslania, preto je potrebné mať kópiu pracovnej zmluvy ako dôkaz tohto pracovnoprávneho vzťahu,
- zamestnávateľ musí naďalej vykonávať svoju zvyčajnú ekonomickú činnosť na území SR aj pred vyslaním (najmenej dva mesiace) aj po (výpis z príslušného registra, osvedčenie o živnostenskom podnikaní),
- odmeny pre zamestnanca počas celej doby vyslania sú vyplácané vysielajúcim podnikom,
- zamestnanec vykonáva prácu v prijímajúcej krajine v prospech vysielajúcej firmy a na základe zmluvy o výkone práce za odplatu uzatvorenej medzi vysielajúcou firmou a stranou, pre ktorú sú služby určené (zmluva o dielo alebo objednávka zo španielskej strany),

- zamestnanec nie je vyslaný nahradiť iného zamestnanca, ktorému skončila doba vyslania.

Pre vysielaných zamestnancov je potrebné v sociálnej poisťovni vyžiadať formuláre A1 a informovať o nich zodpovedné authority v Španielsku. Pre informáciu o tejto formálnej procedúre, resp. vyžiadanie ohlasovacieho formulára sa odporúča kontaktovať [Národný inštitút pre zamestnanosť](#) (podľa regiónu).

V prípade vyslaných pracovníkov, ktorých pobyt v Španielsku neprekročí 183 kalendárnych dní, sa mzdové a pracovnoprávne podmienky riadia legislatívou krajiny, v ktorej sú pracovne registrovaní. Pri pobyte dlhšom, než 183 kalendárnych dní, sa už za vyslaných pracovníkov nepovažujú a musia spĺňať všetky podmienky pre trvalý pracovný pobyt.

Notifikácia sa v Španielsku neuskutočňuje, stačí mať na vyslanie pracovníkov uzatvorenú zmluvu s firmou, pre ktorú budú svoju činnosť vykonávať. Zmluvným partnerom v Španielsku je potrebné dať kópie potvrdení o registrácii vysielajúcej slovenskej firmy a kópie dokladov, ktoré po nahlásení vyslania pracovníkov vystaví príslušný slovenský úrad. V mieste výkonu činnosti musia mať vyslaní pracovníci k dispozícii bežné cestovné doklady (občiansky preukaz alebo cestovný pas), certifikáty a doklady o spôsobilosti pracovníkov (ak ich pre danú profesiu vyžaduje norma EÚ).

Kontaktné údaje:

Slovenská obchodná a priemyselná komora
Útvar Európskej únie
Enterprise Europe Network

Gorkého 9
816 03 Bratislava
Slovenská republika

Telefón: + 421 2 544 33 272

Fax: + 421 2 541 31 159

e-mail: sopkurad@sopk.sk

web: www.sopk.sk

Obsah tejto publikácie nepredstavuje názor ani stanovisko Európskej komisie alebo SOPK. SOPK, Európska komisia, ani žiadna iná osoba pôsobiaca v ich mene, nie je zodpovedná za využívanie informácií, ktoré sú obsiahnuté v tejto príručke.

www.enterprise-europe-network.sk